

Pomieszanie nagłosowego o- z wo-

Autor: Halina Karaś

{smoothgallery image=M911.gif&title=Leksykon&caption=Pomieszanie nagłosowego o- z wo-.
Opracowała I. Stapor na podstawie: Dejna 8, Kucała 9.} Pomieszanie nagłosowego o z wo jest rezultatem upodobnienia dawniejszego dwuwargowego w (w grupie wo) do ł, powstałego przed o w wyniku silnej labializacji lub włączenia (tzn. przejścia ł przedniojęzykowo-zębowego & rarr; u niezgłoskotwórcze). Prowadzi to do identyfikacji różnych etymologicznie nagłosów, np. łowca, łoda, łosk, łopata (także łeda, łepata) lub wowca, woda, wosk. Zjawisko to występuje na tych terenach, na których dłużej utrzymała się dwuwargowość w, a więc na Krajnie oraz w Wielkopolsce północnej i częściowo środkowej. Łączy te gwary z Kaszubami, ze słowiańskimi Łużycami (dziś na terenie Saksonii i Brandenburgii w południowo-wschodniej części Niemiec w okolicach Chociebuża & ndash; niem. Cottbus, i Budziszyna & ndash; niem. Bautzen) i wymarłą połabszczyzną (tereny dzisiejszych północno-wschodnich Niemiec), gdzie było bardziej konsekwentne. Por. Spółgłoski wargowe, Spółgłoski protetyczne.